

STAY!

*Decreasing teenage
dropout in sport*

PRIMJERI DOBRE PRAKSE I PREPORUKE

TESTIRANE STRATEGIJE I KLJUČNI UVJETI ZA
SPRJEČAVANJE ODUSTAJANJA MLADIH U
SPORTU

Co-funded by
the European Union

STAY!

*Decreasing teenage
dropout in sport*

AUTORI

Dunja Bračun, HAŠK Mladost

Simone Digennaro, University of Cassino

Natasha Kuhfuß, TSV Bayer Leverkusen

Gabriella Bascelli, Lazio Foundation

Mojca Markovič, Športna Unija Slovenije

Vanina Milanova, Levski sport for All

Martijn Looren de Jong, EMCA

Co-funded by
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

1. UVOD

2. METODOLOGIJA

3. KLJUČNA NAČELA ZA PREVENCIJU ODUSTAJNJA OD SPORTA

3.1 Pristup temeljen na dokazima

3.2 Temeljne vrijednosti STAY! pristupa

3.3 Usklađenost s politikama i strateškim ciljevima EU

4. DOBRE PRAKSE IZ PILOTNIH AKTIVNOSTI

4.1 Podržavanje ravnoteže između sporta i obrazovanja

4.2 Volontiranje i alternativne uloge

4.3 Sudjelovanje mladih u medijima i digitalnim platformama

4.4 Rekreativni i ne natjecateljski treninzi

4.5 Mentorstvo i razvoj liderskih vještina

4.6 Uključivost i uklanjanje prepreka

4.7 Stvaranje partnerskih okruženja prilagođenih mladima

5. PREPORUKE ZA REPLIKACIJU

5.1 Preporuke za sportske klubove i lokalne organizacije

5.2 Preporuke za donositelje politika i sportska tijela

6. ČIMBENICI KOJI OMOGUĆUJU USPJEH

7. ZAKLJUČAK I PERSPEKTIVA

8. PRILOZI

1. Uvod

Projekt STAY! nastao je kako bi se pokušao riješiti rastući problem odustajanja mladih ljudi od sporta, posebno tinejdžerica. Kako se tinejdžeri suočavaju s većim pritiskom u školi, mijenjaju prioritete ili počinju gubiti interes za natjecanje, mnogi pronalaze manje razloga ili prilika da ostanu uključeni u svoje klubove. Cilj STAY! projekta je pomoći sportskim organizacijama da pronađu nove načine za angažiranje mladih, ne samo kao sportaša, već i kao aktivnih članova zajednice.

Umjesto fokusa isključivo na trening i natjecanje, STAY! je uveo širi pogled na sudjelovanje. Poticao je klubove da ponude alternativne uloge poput volontiranja, mentorstva, pomoćnog trenera ili podrške klupskim medijima. Ove su uloge omogućile mladima da ostanu povezani sa sportom na načine koji odražavaju njihove promjenjive interese i živote, uz zadržavanje svih društvenih, fizičkih i emocionalnih koristi koje sport pruža.

Između svibnja 2024. i travnja 2025., pet sportskih partnera diljem Europe isprobalo je ovaj novi pristup. Svaki je razvio lokalne akcije prilagođene svom specifičnom kontekstu i sportašima, slijedeći zajednička načela razvijena projektom. Pilot projekti osmišljeni su zajedno s trenerima, mentorima i lokalnim radnim skupinama kako bi se osiguralo da odražavaju potrebe mladih ljudi koji su najviše izloženi riziku odustajanja od sporta.

Svaki je partner istražio različite izazove - od usklađivanja škole i sporta, preko niske motivacije, do nedostatka vidljivih uloga za djevojke - i odgovorio kreativnim rješenjima. Neki su formalizirali volonterske uloge poput pomoćnog suca ili organizatora događaja. Drugi su se usredotočili na inicijative vođene od strane mladih ili društvene mreže koje vode mladi. Svi su dijelili zajednički cilj: pokazati da sport može ponuditi nešto vrijedno za svakoga, neovisno o natjecateljskim rezultatima. Klubovi koji su sudjelovali u pilotu su:

Levski – Sport za sve <i>Bugarska</i>	Zaklada S.S. Lazio 1900 ETS <i>Italija</i>	TSV Bayer 04 Leverkusen <i>Njemačka</i>	HAŠK Mladost/ ŽAVK Mladost <i>Hrvatska</i>	Športski savez Slovenije – SUS <i>Slovenija</i>
---	--	---	--	---

University of Cassino and Southern Lazio (UNICAS) podržavalo je sve partnere pružajući alate za evaluaciju i provjeru kvalitete tijekom cijelog procesa. European Multisport Club Association (EMCA) koordiniralo je cjelokupnu razmjenu i pomoglo u dijeljenju rezultata u široj sportskoj zajednici.

Nakon međunarodne konferencije STAY! koju je organizirala EMCA, nekoliko klubova koji nisu partneri izrazilo je interes za usvajanje ovog pristupa, posebno kroz online materijale za učenje. Kao rezultat toga, alati i resursi STAY!-a prevedeni su i dijeljeni još šire, donoseći poruku projekta novim zemljama i kontekstima.

Ovo izvješće o dobrim praksama i preporukama objedinjuje sve što smo naučili. Nudi provjerene pristupe koje drugi klubovi i lokalne organizacije mogu prilagoditi, a uključuje i praktične prijedloge za donositelje odluka koji žele podržati dugoročno sudjelovanje u sportu diljem Europe.

2. Metodologija

Dobre prakse i preporuke predstavljene u ovom izvješću identificirane su kroz strukturirani, višestupanjski proces ugrađen u pilot fazu provedbe projekta STAY. Svih pet partnera koji su provodili pilot osmislili su i proveli lokalne akcije usmjerene na smanjenje odustajanja od sporta među mladima, pri čemu je svaki pilot oblikovan specifičnim sportskim kontekstom, organizacijskim kapacitetima i potrebama zajednice.

Kako bismo osigurali da su rezultati korisni - ne samo za internu analizu već i za dijeljenje i prilagodbu negdje drugdje - koristili smo zajednički okvir za dokumentiranje i evaluaciju rada. To je uključivalo:

Alate za dizajn i praćenje projekata

- Pilotni akcijski planovi dostavljeni prije provedbe
- Predlošci za praćenje koje je razvio University of Cassino and Southern Lazio (UNICAS)

Implementaciju i evaluaciju

- Izvješća koja opisuju što je učinjeno, tko je sudjelovao i koji izazovi su se pojavili
- Izvješća s uvidima i novim spoznajama iz provedbe
- Rasprave lokalnih radnih skupina održanih prije i nakon pilot projekata

Instrumente za povratne informacije

- Doprinosi od mladih sudionika, mentora i, gdje je to moguće, roditelja
- Neformalni razgovori, intervjui i bilješke radne skupine

Brojevi i priče jednako su bili važni. Pratili smo koliko se mladih uključilo, koliko je treninga održano i koliko je novih uloga stvoreno. No, najvrjednije spoznaje proizašle su iz priča o tome kako su pilot-aktivnosti utjecale na ljude — jesu li im pomogle da steknu samopouzdanje, osjete veću povezanost ili jednostavno ponovno uživaju kao dio svoje organizacije.

UNICAS je vodio proces evaluacije i pomogao osigurati da se nalazi mogu uspoređivati među klubovima. EMCA je podržala razmjenu ideja između partnera, ističući ponavljajuće teme - poput popularnosti uloga za zapisničkim stolom, pomoćnih trenera i društvene mreže koje vode mladi - koji su se pojavili u različitim okruženjima i sportovima.

Svi predlošci, obrasci za povratne informacije i alati korišteni u ovom projektu uključeni su kao prilozi ovom izvješću. Mogu se slobodno koristiti i prilagoditi bilo kojem klubu koji želi isprobati STAY! pristup u svojoj zajednici.

3. Ključna načela za prevenciju odustajanja od sporta

Projekt STAY! temelji se na čvrstim dokazima, vrijednostima i iskustvima iz stvarnog života. Kroz istraživanje, uključivanje dionika i izravne povratne informacije od mladih i sportskih djelatnika, oblikovan je skup ključnih načela koja podupiru pristup projekta prevenciji odustajanja od sporta. Ta načela mogu poslužiti kao smjernice za svaku sportsku organizaciju ili partnera koji želi dugoročnije zadržati mlade osobe – osobito djevojke – u sportu.

3.1 Pristup temeljen na dokazima

U srži pristupa STAY! leži kombinacija akademskog uvida i praktičnog iskustva. Sveobuhvatna istraživačka studija koju je proveo University of Cassino and Southern Lazio dala je pregled trenutnih razumijevanja odustajanja od sporta u Europi, ističući:

- Visoku stopu odustajanja od sporta u adolescenciji, posebno među djevojčicama, zbog pritiska uspjeha, nedostatka uživanja, rodnih stereotipa ili logističkih prepreka.
- Potrebu za prelaskom s modela usmjerenih na natjecanje na modele usmjerene na mlade koji se fokusiraju na pripadnost, samopoštovanje i osobni rast.
- Učinkovitost ponude alternativnih uloga - poput pomoćnog trenera, volontiranja za zapisničkim stolom ili medijske podrške - kao načina za proširenje angažmana mladih u sportu.

Ovi nalazi su potvrđeni i u Izvješću s fokus grupa, koje je prikupilo razmišljanja trenera, mentora i mladih sportaša iz partnerskih zemalja. Njihove povratne informacije potvrdile su da održivi angažman ne ovisi samo o dobrom treniranju, već i o fleksibilnosti, uključivosti, empatiji i smislenoj društvenoj interakciji.

3.2 Temeljne vrijednosti STAY! pristupa

Iz ovih dokaza i iskustva proizašlo je nekoliko temeljnih vrijednosti koje su oblikovale sve pilotne akcije STAY!-a:

- Dizajn usmjeren na mlade: Programi moraju biti izgrađeni s mladima i za mlade. STAY! fokus grupe pokazale su da mladi najbolje reaguju kada se osjećaju saslušanim, poštovanim i uključenim u donošenje odluka.
- Uključivost i dostupnost: Partneri su uložili posebne napore kako bi dosegli mlade ljude koji bi inače mogli biti isključeni - zbog spola, financija ili nedostatka natjecateljske ambicije. To je uključivalo ponudu besplatnih mjesta za trening (npr. Lazio), rekreativnih sesija (npr. HAŠK Mladost) i fleksibilnih volonterskih uloga.
- Dugoročna uključenost: Uspjeh nije bio definiran medaljama, već održavanjem povezanosti mladih ljudi sa svojim sportom na načine koji odgovaraju njihovim životima koji se razvijaju. Uloge poput pomoćnog suca ili medijskog suradnika omogućuju kontinuiranu uključenost čak i kada natjecateljska ambicija izbljedi.
- Osnaživanje kroz vještine: Mladi su stekli praktično iskustvo u vodstvu, komunikaciji, organizaciji događaja i timskom radu. To ne samo da podržava osobni razvoj već i jača partnerske organizacije u cjelini.
- Zabava i uživanje: Mladi su više puta navodili „zabavu“ kao glavni razlog zašto su ostali uključeni. Partneri su to prihvatili stvaranjem opuštenog, podržavajućeg i društveno angažiranog okruženja.
- Volontiranje kao most: Strukturirane volonterske uloge pomogle su Dionicima da se osjećaju korisnima i cijenjenima, posebno onima koji nisu bili sigurni žele li nastaviti s treningom. To je bilo posebno učinkovito kod partnera poput TSV Bayer 04 i Levski – Sport za sve.

3.3 Usklađenost s politikama i strateškim ciljevima EU

Pristup STAY! odražava mnoge prioritete navedene u EU Radnom planu za sport i povezanim strategijama za mlade:

- Rodna ravnopravnost u sportu: Fokusirajući se na djevojke i mlade žene te rješavajući uzroke odustajanja od sporta specifične za spol, STAY! izravno doprinosi cilju EU-a o jednakom pristupu i zastupljenosti u sportu.
- Promicanje zdravog načina života: Svi pilot projekti imali su za cilj zadržati mlade u aktivnom načinu života, doprinoseći naporima na razini cijele EU za smanjenje tjelesne neaktivnosti i povezanih zdravstvenih rizika.
- Podržavanje volontiranja i neformalnog obrazovanja: Strukturirane volonterske mogućnosti unutar STAY!-a potiču aktivno građanstvo, životne vještine i buduće karijerne puteve - ključne aspekte politike EU za mlade.
- Digitalna transformacija: Razvojem namjenske platforme za e-učenje smještene na EMCA Studia, projekt osigurava dugoročni pristup alatima i znanju za sprječavanje odustajanja od sporta za sve partnere diljem Europe.

4. Dobre prakse iz pilotnih aktivnosti

Pilot faza projekta STAY! rezultirala je nizom testiranih pristupa koji su pomogli mladima da ostanu povezani sa sportom - bilo kao sportaši, volonteri ili doprinosnici lokalnom sportskom okruženju. Umjesto da ponude univerzalno rješenje, svaki je partner osmislio akcije koje su odgovorile na jedinstvene izazove i potrebe svojih mladih članova. Ovaj odjeljak predstavlja te prakse grupirane u ključne teme koje su se pojavile tijekom projekta, kao što su volontiranje, digitalni angažman, obrazovna podrška i nenatjecateljske uloge. Unutar svake teme pronaći ćete konkretne primjere različitih partnera koji pokazuju kako fleksibilni pristupi usmjereni na mlade mogu spriječiti odustajanje od sporta i izgraditi jače i uključivije organizacije.

4.1 Podržavanje ravnoteže između sporta i obrazovanja

Jedan od najčešćih razloga zbog kojih tinejdžeri odustaju od sport jest sve veći pritisak školskih obveza. Kako akademski zahtjevi rastu, sport se često počinje doživljavati kao neobavezna aktivnost - ili čak kao dodatno opterećenje. Nekoliko partnera u projektu STAY! prepoznalo je taj izazov i uvelo konkretna rješenja koja su mladim sportašima pomogla uskladiti školske i sportske obveze. To je uključivalo akademsku fleksibilnost, mentorstvo, pa čak i izravnu podršku kroz poduke. Takve su inicijative ne samo smanjile odustajanje, već su dodatno učvrstile osjećaj podrške i povezanosti između mladih i njihova sportskog okruženja.

Program za dualne studente

CILJ

Zadržati mlade sportaše koji se nose s pritiscima sporta i obrazovanja

CILJNA SKUPINA

Poluprofesionalni sportaši u dobi od 16 do 24 godine

DIONICI

Uprava kluba, treneri, akademski savjetnici

POTREBNI RESURSI

Koordinirano planiranje s obrazovnim ustanovama, vrijeme mentora

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Izraditi strukturirani program za dualne karijere
- Ponuđena fleksibilnost u rasporedu treniranja i učenja
- Obuhvaćanje mentorstvo i aktivnosti usmjerene na učenje kroz praksu

POKAZATELJI USPJEHA

Potpuno zadržavanje u programu; pozitivne povratne informacije sudionika

IZAZOVI U PRIMJENI

Poteškoće usklađivanja sportskih i školskih kalendara - rješavaju se ranim individualnim planiranjem

PRENOSIVOST PRISTUPA

Vrlo prilagodljiv u okruženjima multisportskog ili akademskog partnerstva

Co-funded by
the European Union

CILJ

Spriječiti sportaše koji se osjećaju preopterećeno školskim obvezama u odustajanje od sporta

CILJNA SKUPINA

Tinejdžerice (13–18) koje odustaju od natjecateljskog treninga

DIONICI

Treneri, voditelji klubova, obitelji

POTREBNI RESURSI

Unutarnja koordinacija, kulturni pomak među trenerskim osobljem

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Ponuditi smanjeno treniranje
- Poticati sudjelovanje u ulogama koje nisu sportske (npr. za zapisničkim stolom, na društvenim mrežama) tijekom stresnih razdoblja

POKAZATELJI USPJEHA

70% zadržavanja među onima koji razmišljaju o odustajanju od sporta

IZAZOVI U PRIMJENI

Početni otpor trenera – rješavan putem povratnih informacija interne fokus grupe

PRENOSIVOST PRISTUPA

Idealno za svaku organizaciju koja podržava mlade s dvostrukim obvezama

Podrška kroz podučavanje

CILJ

Pomoć sportašima u školovanju i kako bi se smanjio rizik odustajanja zbog akademskog stresa

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 13 do 18 godina kojima je potrebna akademska podrška

DIONICI

Roditelji volonteri, stariji sportaši, osoblje kluba

POTREBNI RESURSI

Prostor za sastanke, koordinacija volontera

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Organizirane sesije podučavanja koje vode stariji sportaši i roditelji s relevantnim stručnim znanjem
- Omogućene neformalne sesije učenja uz podršku kluba prije ili poslije treninga

POKAZATELJI USPJEHA

Visoko zadovoljstvo sportaša; poboljšani akademske rezultati; bez prekid treniranja u pilotnoj grupi

IZAZOVI U PRIMJENI

Usklađivanje rasporedom - riješeni povezivanjem podučavanja s terminima treninga

PRENOSIVOST PRISTUPA

Bilo koji klubu s višegeneracijskim sudjelovanjem ili aktivnim roditeljskim zajednicama

4.2 Volontiranje i alternativne uloge

Kada mladi ljudi izgube interes za natjecanjem ili se muče s usklađivanjem svojih obveza, često osjećaju da za njih više nema mjesta u sportu. Jedna od najjačih lekcija iz projekta STAY! jest da to ne mora biti tako. Stvaranjem smislenih alternativnih uloga - poput pomaganja sucima, pomoći u organizaciji događaja ili podrške klubu u svakodnevnim zadacima - partneri su zadržali mlade aktivnima i dali im osjećaj važnosti.. Te su uloge često dovodile do razvoja vještina, jačih društvenih veza i povećanog samopouzdanja, pokazujući da sudjelovanje u sportu može poprimiti mnogo različitih oblika.

Zapisnički stol i regrutiranje sudaca

CILJ

Ponuditi uloge s niskim pritiskom i visokom odgovornošću za mlade sportaše koji odustaju od natjecanja

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 13 do 18 godina, posebno oni koji se prestaju natjecati

DIONICI

Treneri, suci, osoblje kluba

POTREBNI RESURSI

Mali budžet za obuku, interna koordinacija

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Osposobljavanje mladi ljudi za vođenje dijela utakmica: mjerenje vremena, vođenje zapisnika i podrška sucima
- Spajanje sudionika s mentorima i organizacija praktičnih radionice

POKAZATELJI USPJEHA

Svi sudionici su obavljali više uloga na dan utakmice; zabilježen je porast samopouzdanja i uključenosti u klupske aktivnosti.

IZAZOVI U PRIMJENI

Usklađivanje rasporeda s školovanjem; riješeno fleksibilnom dodjelom zadataka

PRENOSIVOST PRISTUPA

Izvršno za bilo koji sport sa strukturiranim natjecanjima i službenim ulogama

CILJ

Zadržite tinejdžere uključenima kroz pomoć u vođenju klupskih događanja

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 14 do 20 godina, aktivni sportaši i oni koji su blizu odustajanja od treniranja

DIONICI

Koordinatori klubova, voditelji događaja, sportaši

POTREBNI RESURSI

Koordinacija volontera i materijali za događanja

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Uključivanje tinejdžere u planiranje logistike, raspored te organizaciju turnira i utakmica
- Doprinosi nagrađeni certifikatima i voditeljskim referencama

POKAZATELJI USPJEHA

Povećano sudjelovanje na događajima; izražen veći ponos i osjećaj pripadnosti klubu.

IZAZOVI U PRIMJENI

Usklađivanje timskih zadataka i školskih obveza; riješeno fleksibilnim uključivanjem

PRENOSIVOST PRISTUPA

Lako se replicira u bilo kojem okruženju s redovitim događajima ili natjecanjima

Uključenost mladih u upravljanje klubom

CILJ

Osnažiti mlade za preuzimanje vodećih uloga u upravljanju i donošenju odluka unutar kluba

CILJNA SKUPINA

Mladi članovi u dobi od 20 do 23 godine s iskustvom u klubu, koji se više ne natječu

DIONICI

Voditelji odjela, viši administratori, bivši sportaši

POTREBNI RESURSI

Prostor za sastanke, pristup dokumentima, mentorstvo osoblja

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Sudjelovali na sastancima uprave kluba i pomagali u administrativnim funkcijama
- Planiranje zadataka, interna komunikacija i strateške rasprave

POKAZATELJI USPJEHA

Jasno povećanje angažmana mladih na razini vodstva; prihvaćanje mišljenja mladih u procesima planiranja

IZAZOVI U PRIMJENI

Početo oklijevanje oko odgovornosti; riješeno mentorskim uvođenjem u posao

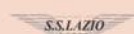
PRENOSIVOST PRISTUPA

Vrlo pogodno za klubove koji traže dugoročnu održivost i zastupljenost mladih u upravljačkim strukturama

4.3 Sudjelovanje mladih u medijima i digitalnim platformama

Današnji mladi ljudi su digitalni domorodci - i kada im se pruži prilika, mnogi od njih žele iskoristiti svoje tehnološke vještine kako bi doprinijeli svom sportskom okruženju. Nekoliko STAY! partnera iskoristilo je taj potencijal dajući mladima odgovornost za upravljanje društvenim mrežama, stvaranje sadržaja ili praćenje događaja. Ove uloge nisu bile samo zabavne i osnažujuće, već su pomogle i u povećanju vidljivosti partnerskih organizacija i predstavljanju njihovih vrijednosti. U mnogim slučajevima, digitalni angažman dao je mladim sportašima razlog da ostanu uključeni, čak i ako su se povlačili iz natjecanja.

Društvene mreže pod vodstvom mladih

CILJ

Uključivanje digitalno osviještenu mladež uz promicanje vrijednosti kluba

CILJNA SKUPINA

Tinejdžeri u dobi od 14 do 20 godina zainteresirani za komunikaciju ili dizajn

DIONICI

Marketinško osoblje kluba, treneri, mladi

POTREBNI RESURSI

Alati društvenih medija, vrijeme mentora

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Mladi ljudi zaduženi za upravljanje Instagramom i drugim platformama
- Pružena osnovna obuka o brendiranju, rasporedu i kreiranju sadržaja

POKAZATELJI USPJEHA

Povećana online interakcija; mladi su se osjećali ponosno i cijenjeno jer im je ukazano povjerenje.

IZAZOVI U PRIMJENI

Potrebne početne smjernice o tonu i prikladnosti; riješeno predlošcima i kontrolama od strane mentora

PRENOSIVOST PRISTUPA

Pogodno za svaku organizaciju s digitalnom prisutnošću

Co-funded by
the European Union

CILJ

Smanjivanje odustajna pružajući tinejdžerima novi način doprinosa

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 14 do 20 godina, uključujući bivše sportaše

DIONICI

Organizatori događaja, volonteri koji se razumiju u medije, timovi mladih

POTREBNI RESURSI

Pristup telefonima/kamerama, osnovni softver za uređivanje

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Regrutiranje mladih kao fotografe na događajima, video montažere i komentatore
- Korištenje stvorenog sadržaj na web stranici kluba i društvenim mrežama

POKAZATELJI USPJEHA

Medijski doprinos mladih: veća vidljivost sadržaja, ponos zbog sudjelovanja

IZAZOVI U PRIMJENI

Vrijeme potrebno za obuku mladih i upravljanje sadržajem; riješeno dodjeljivanjem „mentora za sadržaj“

PRENOSIVOST PRISTUPA

Jednostavno za primjenu u klubovima s aktivnim kalendarima događanja ili digitalnim kampanjama

Ambasadori brenda i lice kluba

CILJ

Osnažiti mlade da ispričaju priču o svom timu i izgrade identitet

CILJNA SKUPINA

Članovi u dobi od 13 do 18 godina

DIONICI

Treneri, klupski dužnosnici, mlađe ekipe

POTREBNI RESURSI

Pristup društvenim mrežama kluba, obuka, sustav kontrole

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Davanje mladima odgovornost za najave utakmica, objave rezultata i priče iza kulisa
- Poticanje kreativnost kroz objave, intervjuje i ideje za kampanje

POKAZATELJI USPJEHA

Poboljšani doseg i angažman; sudionici su izrazili jači osjećaj pripadnosti i ponos

IZAZOVI U PRIMJENI

Potreban nadzor i odobrenje sadržaja; riješeno putem sustava kontrole

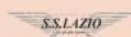
PRENOSIVOST PRISTUPA

Idealno za bilo koju sportsku sekciju koja želi pojačati glasove mladih ili poboljšati percepciju u javnosti

4.4 Rekreativni i nenatjecateljski trening

Ne želi – niti može – svaki mladi sportaš trenirati i natjecati se na visokoj razini. Neki samo žele ostati aktivni, povezani i biti dio zajednice. Partneri u projektu STAY! to su prepoznali i osmislili rekreativne aktivnosti u kojima je stavljen naglasak na zabavu, tjelesnu aktivnost i društveno povezivanje, umjesto na rezultat i uspjeh. Ovi ne natjecateljski treninzi ponudili su važan “srednji put” koji je mnogim tinejdžerima omogućio da ostanu uključeni vlastitim tempom. Za neke su upravo te aktivnosti postale korak prema povratku u ulogu trenera, volontera ili neku drugu podržavajuću ulogu unutar partnerske organizacije.

Rekreativni treninzi vaterpola

CILJ

Održavanje vezanosti djevojaka sa sportom nakon što se povuku iz natjecanja

CILJNA SKUPINA

Sportašice u dobi od 13 do 18 godina

DIONICI

Treneri, volonteri, stariji igrači

POTREBNI RESURSI

Pristup bazenu, osnovna oprema, vrijeme za treniranje

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Organizirani treninzi niskog pritiska usmjereni na uživanje i kretanje
- Vodstvo trener, ali prilagođeno sportašima, s mogućnostima pomaganja u učenju mlađih članova

POKAZATELJI USPJEHA

Zadržavanje mladih koji su planirali odustati; uspostavljeni neformalnih mentorskih odnosa

IZAZOVI U PRIMJENI

Uvjeravanje trenera da cijene treninge bez pritiska uspjeha; riješeno kroz povratne informacije primjene

PRENOSIVOST PRISTUPA

Prilagodljivo bilo kojem sportu koji ima prostoro/opremu za grupne aktivnosti niskog intenziteta

CILJ

Ponuditi dugoročnu alternativu natjecateljskom sportu mladima koji gube motivaciju

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 14 do 19 godina svih razina vještina

DIONICI

Osoblje kluba, stariji igrači, profesori tjelesnog odgoja

POTREBNI RESURSI

Pristup teretani, neformalni trening

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Stvoren je format "otvorenog treninga" za tinejdžere kako bi mogli igrati s prijateljima i obitelji
- Promicanje tjelesnu aktivnost kao sredstva za društveno povezivanje, a ne pritisak

POKAZATELJI USPJEHA

Visoka posjećenost mladih koji više ne treniraju natjecateljski; naglasak na uživanje

IZAZOVI U PRIMJENI

Potrebno osoblje dostupno u slobodnog vrijeme; riješeno korištenjem volontera

PRENOSIVOST PRISTUPA

Lako se primjenjuje u bilo kojem okruženju timskog sporta ili partnerskoj organizaciji povezanoj sa školom

Obiteljski fitness programi

CILJ

Dugoročno održavati mlade sportaše i obitelji povezanim sa sportom

CILJNA SKUPINA

Djeca, mladi i njihovi roditelji

DIONICI

Treneri za fitness i zdravlje, marketinški tim, obitelji

POTREBNI RESURSI

Treneri, oprema, promotivna podrška

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Otvoreni fitness treninzi svakog vikenda, pogodne za sve uzraste
- Integrirane grupne igre, zdravstveni pregledi i zajedničke aktivnosti (npr. krugovi roditelja i djece)

POKAZATELJI USPJEHA

Visoka obiteljska posjećenost; pozitivna usmena preporuka; ponovljeni sudionici

IZAZOVI U PRIMJENI

Marketing izvan kruga aktivnih sportaša; riješeno putem škola i partnera u zajednici

PRENOSIVOST PRISTUPA

Idealno za klubove ili multisportske organizacije sa zdravstvenim ili rekreacijskim sadržajima

4.5 Mentorstvo i razvoj liderskih vještina

Jedan od najučinkovitijih načina da se mladi zadrže uključenima u sport jest pružiti im priliku da budu lideri. Nekoliko STAY! partnera prepoznalo je da tinejdžeri napreduju kada im se da odgovornost i prilika da djeluju kao uzori - posebno kada su te uloge jasno definirane i podržane. Pomoćni trener, mentorstvo mlađih igrača i sudjelovanje u donošenju odluka ne samo da su poboljšali zadržavanje, već su i pomogli mladima da izgrade samopouzdanje, komunikacijske vještine i jači osjećaj svrhe unutar svog sportskog okruženja.

Program za pomoćnike treneru

CILJ

Zadržavanje starijih sportaša uključivanjem u razvoj mlađih suigrača

CILJNA SKUPINA

Mladi sportaši u dobi od 16 do 21 godine odustaju od natjecanja

DIONICI

Glavni treneri, trenersko vijeće, sportaši, roditelji

POTREBNI RESURSI

Treninzi, tiskani materijali, koordinacija mentora

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Odabir iskusni tinejdžeri za pomoć trenerima u treniranju mlađe djece
- Održavanje pripremnih radionica i mentorstvo na radnom mjestu

POKAZATELJI USPJEHA

Pomoćni treneri izrazili su povećanu motivaciji, ponos i odgovornost

IZAZOVI U PRIMJENI

Odabir prikladnih asistenata; rješava se putem sastanaka trenera i roditelja te procesom odabira

PRENOSIVOST PRISTUPA

Visoko primjenjivo u svakom sportu u kojem mladi mogu sigurno i učinkovito pomagati trenerskom osoblju.

CILJ

Ojačati osjećaj pripadnosti i smanjiti odustajanje kroz međusobnu podršku

CILJNA SKUPINA

Sportašice osnovnih i srednjih škola, posebno djevojčice u dobi od 13 do 17 godina

DIONICI

Treneri, koordinatori kluba, mentori, štíćenici

POTREBNI RESURSI

Sastanci s mentorima, provjere s trenerima

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Imenovanje starijih ili iskusnijih igračica kao mentora za nove članove tima
- Mentori objašnjavaju klupske rutine, odgovaraju na pitanja i djeluju kao oslonci

POKAZATELJI USPJEHA

Povećano zadržavanje novih igračica; mentori su izvijestili o snažnijoj povezanosti s klubom.

IZAZOVI U PRIMJENI

Osiguravanje kontinuiteta; praćeno kroz evidenciju angažmana mentora i štíćenika

PRENOSIVOST PRISTUPA

Idealno za multisportske ili organizacije usmjerene na mlade kao polazište za integraciju

Liderstvo kroz volonterske uloge

CILJ

Omogućiti mladima razvoj liderskih uloga izvan sportskih postignuća

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 14 do 19 godina

DIONICI

Voditelji sekcija, koordinatori za mlade, osoblje za događanja

POTREBNI RESURSI

Obuka sudaca, materijali za događanja, nadzor osoblja

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Regrutiranje tinejdžera da budu suci za mlade uzraste
- Uključivanje mladih u planiranje klupskih događanja, sudjelovanje u projektnim aktivnostima i upravljanje manjim operativnim zadacima

POKAZATELJI USPJEHA

Zadržavanje mladih na liderskim pozicijama; rast interesa vršnjaka

IZAZOVI U PRIMJENI

Primijećen početni strah; riješeno asistiranjem na „prvim utakmicama“ i javnim priznanjima za obavljen posao

PRENOSIVOST PRISTUPA

Dobro za sportove sa strukturiranim suđenjem i klubove otvorene za mlade lidere

4.6 Uključivost i uklanjanje prepreka

Za mnoge mlade, osobito one iz obitelji s nižim primanjima ili nedovoljno zastupljenih skupina, sudjelovanje u sportu nije samo pitanje interesa – već pitanje pristupa. Partneri u projektu STAY! poduzeli su konkretne korake kako bi uklonili financijske, logističke i kulturne prepreke koje često dovode do odustajanja. Među tim mjerama bili su programi besplatnog sudjelovanja, fleksibilni modeli uključivanja te izravan pristup ranjivim zajednicama. Ova praksa pokazuje da, kada smanjimo prepreke, sport postaje uključiviji – a odustajanje rjeđe.

Godina besplatnog treniranja za ranjivu mladež

CILJ

Uklanjanje financijskih prepreka za tinejdžere koji su u riziku od odustajanja

CILJNA SKUPINA

Mladi u dobi od 13 do 18 godina iz obitelji s niskim primanjima

DIONICI

Uprava kluba, škole, roditelji, treneri

POTREBNI RESURSI

Podrška sponzora, oslobođenje od naknada, besplatna oprema i setovi

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Godina besplatnog treniranja u partnerstvu sa sportskim sekcijama Lazija (karate, teqball, hokej, plivanje)
- Ponuda je promovirana putem škola i medijskih kanala zaklade

POKAZATELJI USPJEHA

Popunjena kvota upisa; veliki interes škola za buduće proširenje

IZAZOVI U PRIMJENI

Pravedno identificiranje i odabir sudionika; riješeno školskim preporukama i sustavom tko prvi dođe

PRENOSIVOST PRISTUPA

Prilagodljivo za partnere koji rade sa zakladama, općinama ili sponzorima usmjerenim na društvenu odgovornost poduzeća

Co-funded by
the European Union

CILJ

Uključivanje rizičnih skupina mladih kroz škole i prilagodbu učenjavanja u klub

CILJNA SKUPINA

Tinejdžeri od 13 do 18 godina iz nepovoljnih ili društveno marginaliziranih sredina

DIONICI

Učitelji i ravnatelji, koordinatori klubova

POTREBNI RESURSI

Pristup školi, tiskani materijali, vrijeme osoblja za posjete

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Prepoznavanje zainteresiranih mladih i lakši prvog kontakta kroz školsko osoblje
- Ponuđeni neformalni info-susreti i fleksibilni načini uključivanja kako bi se ublažio strah od odustajanja.

POKAZATELJI USPJEHA

Ispunjenost besplatnih mjesta; kontinuirano sudjelovanje i nakon pilotnog razdoblja

IZAZOVI U PRIMJENI

Potrebna rana koordinacija sa školskim kalendarima i jasne poruke; riješeno zajedničkim planiranjem

PRENOSIVOST PRISTUPA

Izuzetno primjenjivo za klubove blizu škola ili s postojećim vezama u obrazovanju.

Fleksibilni oblici za nastavak sudjelovanja

CILJ

Održati angažman sportaša čak i kada ne mogu redovito trenirati

CILJNA SKUPINA

Djevojke od 13 do 18 godina, osobito one pod školskim ili obiteljskim pritiskom

DIONICI

Treneri, sportaši, koordinatori klubova

POTREBNI RESURSI

Interna usklađenost i pomak u kulturi prema fleksibilnijem pristupu

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Stvoreni fleksibilni putevi: volonterske uloge, lagano treniranje, digitalni angažman
- Mladi mogu "promijeniti ulogu" tijekom razdoblja visokog stresa umjesto da odustanu

POKAZATELJI USPJEHA

Percipirano veće zadržavanje među mladima u riziku od odustajanja

IZAZOVI U PRIMJENI

Potrebna je podrška trenera i koordinacija rasporeda; riješeno planiranjem od strane mladih

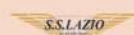
PRENOSIVOST PRISTUPA

Korisno za svakog partnera koji radi s adolescentima, posebno u kontekstima s velikim brojem učenika

4.7 Stvaranje partnerskih okruženja prilagođenih mladima

Osim strukturiranih programa, ključni čimbenik u sprječavanju odustajanja od sporta je osjećaju li se mladi ljudi istinski uključeni u svoje sportsko okruženje. Jedna od najvažnijih, iako neformalnih lekcija projekta STAY! bila je da se zadržavanje mladih poboljšava kada partneri aktivno slušaju i prilagođavaju se. Iako to nije uvijek bila posebno imenovana aktivnost, pristup koji stavlja povratne informacije u prvi plan bio je ugrađen u način na koji su partneri osmišljavali, prilagođavali i procjenjivali svoje aktivnosti. Bilo kroz formalne lokalne radne skupine ili neformalne razgovore, partneri su svjesno ostavljali prostor za glas mladih i to se pokazalo uspješnim. Takve su prakse pomogle u oblikovanju fleksibilnije, empatičnije i mladima usmjerene kulture u svim pilot-okruženjima.

Partnerstvo s mladima u oblikovanju i evaluaciji

CILJ

Osigurati da su klupske akcije usklađene s potrebama i iskustvima mladih

CILJNA SKUPINA

Treneri, osoblje i mladi dionici

DIONICI

Mladi, mentori, treneri, osoblje kluba

POTREBNI RESURSI

Vrijeme za koordinaciju, alati za dokumentaciju

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Osnivanje lokalne radne skupine za strukturirani doprinos mladih kroz provedbu
- Korištenje intervjua, neformalnih rasprava i ankete za prikupljanje informacija i prilagodba u stvarnom vremenu

POKAZATELJI USPJEHA

Promjene u pilotnim akcijama napravljene su na temelju povratnih informacija; mladi su izvijestili da se osjećaju saslušanim i da su više uključeni

IZAZOVI U PRIMJENI

Određena nevoljkost klubova zbog promjene autoriteta; riješeno zajedničkim radom

PRENOSIVOST PRISTUPA

Ključno za svaku inicijativu usmjerenu na mlade, posebno tamo gdje su prioriteti uključivanje i zadržavanje

Co-funded by
the European Union

Društveni događaji i povezivanje tima

S.S.LAZIO

CILJ

Ojačajte grupnu povezanost kako biste prevenirali odustajanja

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Organizirani redoviti društveni susreti (npr. igre roditelja i djece, dani izgradnje tima)
- Fokus na zabavu i interakciju, a ne na sportske rezultate

POKAZATELJI USPJEHA

Veća timska kohezija, poboljšano zadržavanje među novim članovima

IZAZOVI U PRIMJENI

Usklađivanje logistike između sportskih i školskih rasporeda; riješeno zajedničkim kalendarima planiranja

PRENOSIVOST PRISTUPA

Moguće u bilo kojem okruženju gdje se timovi redovito sastaju ili su obitelji angažirane

CILJNA SKUPINA

Sportaši u dobi od 12 do 18 godina, posebno novi ili povratnici u klub

DIONICI

Treneri, roditelji, volonteri

POTREBNI RESURSI

Mali budžet za hranu ili materijale, prostor za održavanje događaja

Sudjelovanje mladih u kreiranju identiteta

S.S.LAZIO

CILJ

Izgradite ponos i povezanost kroz zajedničke priče

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- Omogućuje mladima vidljivost putem medijskih uloga, klupskih poruka i sažetaka događaja
- Isticanje postignuća koja nisu sportska: npr. timski rad, školski uspjeh, volontiranje

POKAZATELJI USPJEHA

Povećana interakcija na društvenim mrežama i osjećaja pripadnosti i vlasništva

IZAZOVI U PRIMJENI

Potrebna je podrška trenera kako bi se omogućila vidljivost; riješeno kroz oblikovanje projekta i dijeljenje rezultata

PRENOSIVOST PRISTUPA

Visoko - posebno u partnerskim organizacijama s više sportova ili usmjerenima na mlade

CILJNA SKUPINA

Mladi sportaši u klubovima

DIONICI

Vodstvo kluba, treneri, mlađe selekcije

POTREBNI RESURSI

Alati društvenih medija, osnovna obuka

Co-funded by
the European Union

5. Preporuke za primjenu u drugim sredinama

Pilot faza projekta STAY! pokazala je da sprječavanje odustajanja od sporta nije samo moguće, već je i ostvarivo na lokalnoj razini, čak i s ograničenim resursima. Sljedeće preporuke osmišljene su kako bi pomogle sportskim organizacijama i javnim tijelima da repliciraju i prilagode testirane pristupe u vlastitim okruženjima. Grupirane su u dva dijela: jedan za sportske klubove i organizacije na lokalnoj razini koje žele provesti promjene na terenu, a drugi za kreatore politika i sportska tijela kojima je cilj osigurati pravo okruženje, financiranje i stratešku podršku.

5.1 Preporuke za sportske klubove i lokalne organizacije

Projekt STAY! pokazao je da čak i male promjene mogu napraviti veliku razliku kada je u pitanju zadržavanje mladih u sportu. Na temelju iskustva naših pilot partnera, dajemo praktične preporuke za klubove, udruge i lokalne organizacije koje žele provesti slične akcije.

1. Započnite s malim projektima i pilotnim akcijama

- Odaberite jednu ili dvije uloge za predstavljanje, kao što su pomoćni trener, volontiranje za zapisničkim stolom ili digitalne priče.
- Odaberite aktivnosti koje se nadovezuju na postojeće snage (npr. trener s mentorskim načinom razmišljanja ili roditelj spreman podučavati).
- Započnite s kratkim probnim razdobljem (2-3 mjeseca) kako biste testirali interes i usavršili format.

2. Prilagodite se lokalnim potrebama

- Provedite brzu procjenu potreba s mladima i roditeljima - koja im podrška nedostaje? Što bi ih potaknulo da ostanu?
- Razmotrite društveno, kulturno i akademsko okruženje: Jesu li mladi pod stresom zbog škole? Imaju li roditelji vremena za volontiranje?
- Uključite trenere i starije sportaše u prilagodbu uloga vašem kontekstu.

3. Uložite u obuku osoblja i volontera

- Vodite osnovne radionice na temu:
 - Komunikacija s mladima
 - Stvaranje inkluzivnih okruženja
 - Razumijevanje rodno specifičnih izazova
- Podijelite primjere scenarija iz pilot projekata STAY! (uključenih u Pilot action report) ili uputite osoblje na platformu za e-učenje na EMCA Studiu.

4. Uključite obitelji i širu zajednicu

- Pozovite roditelje ili starije članove da vam pomognu s podučavanjem, suđenjem ili planiranjem događaja.
- Suradujte s lokalnim školama ili centrima za mlade radi zajedničkih aktivnosti.
- Pohvalite doprinose putem certifikata, zahvalnica ili društvenih događanja.

5. Pratite napredak i ostanite fleksibilni

- Pratite jednostavne pokazatelje: npr. „Koliko je mladih volontiralo ovog mjeseca?“ ili „Je li se itko ponovno pridružio treniranju nakon odustajanja?“
- Koristite kratke obrasce za povratne informacije ili neformalne razgovore s mladima kako biste saznali što funkcionira.
- Ne bojte se prilagoditi uloge, vrijeme ili očekivanja. Slušanje je dio procesa.

5.2 Preporuke za donositelje politika i sportska tijela

Sprječavanje odustajanja mladih od sporta nije samo odgovornost lokalnih partnera – ono zahtijeva sustavnu podršku. Donositelji politika na lokalnoj, nacionalnoj i razini EU mogu igrati ključnu ulogu stvaranjem uvjeta koji omogućuju razvoj uključivih, fleksibilnih i na mlade usmjerenih sportskih programa. Pilot aktivnosti projekta STAY! pružaju provjerene primjere onoga što funkcionira. Ono što je sada potrebno je strateško usklađivanje za njihovo skaliranje i održavanje.

1. Stvaranje i održavanje tokova financiranja za inicijative usmjerene na uključivost

- Uspostavljanje namjenske potpore ili proračunske stavke za podršku lokalnim partnerima u provođenju programa volontiranja, mentorstva i programa nekonkurentnog angažmana.
- Osigurati da manje i multisportske organizacije imaju jednak pristup tim sredstvima, s postupcima prijave koji su proporcionalni i pristupačni.
- Poticati dulje cikluse financiranja (npr. 2-3 godine) kako bi se omogućilo planiranje, pilot-projektiranje i skaliranje.

2. Ugradnja prevencije odustajanja od sporta u okvire politika

- Uključivanje odustajanja mladih od sporta kao značajan problem u nacionalne planove razvoja sporta ili lokalne sportske strategije .
- Promicanje međusektorske politike koja prepoznaje vezu između sporta, obrazovanja, zdravlja i osnaživanja mladih.
- Postavljanje jasnih ciljeva ili pokazatelje vezane uz zadržavanje mladih u organiziranom sportu, posebno među nedovoljno zastupljenim skupinama.

3. Prepoznavanje i nagrađivanje dobrih praksi

- Priznavanje inicijative poput onih pilotiranih u programu STAY! kao modele izvrsnosti koji su usklađeni s ciljevima EU-a i nacionalnih politika u sportu mladih.
- Pokretanje nagrađivanja ili certificiranja za klubove i partnerske organizacije koje demonstriraju inovativne strategije zadržavanja sportaša.
- Uključivanje primjera dobre prakse sprječavanja odustajanja od sporta u programe edukacije trenera i obuke za sportsku administraciju.

4. Jačanje integracije prevencije odustajanja od sporta u programe i strateške okvire EU-a

- Promicanje veće vidljivost i korištenje uspješnih rezultata projekata (poput platforme za e-učenje STAY! i dobrih praksi) unutar inicijativa EU-a za sport, mlade i obrazovanje.
- Osiguravanje da zadržavanje mladih u sportu postane prepoznata tema u strateškim okvirima kao što su Plan rada EU-a za sport i Europska agenda za rad s mladima.
- Poticanje nacionalnih agencija i mreža da aktivno promoviraju prakse usklađene sa STAY-em putem događaja za izgradnju kapaciteta, sažetaka politika i materijala za smjernice programa.

Zajedno, ove preporuke ističu da je sprječavanje odustajanja od sporta i lokalna i sistemska odgovornost. Bilo kroz kreativno programiranje na lokalnoj razini ili kroz potporne politike i financiranje na nacionalnoj i razini EU, značajna promjena je moguća. Projekt STAY! nudi plan - ono što je sada potrebno je kolektivna volja za poduzimanje sljedećih koraka.

Za praktične preporuke za repliciranje pilot-akcija, konzultirajte e-learning platformu i predloške dokumenta u prilogima.

6. Čimbenici koji omogućuju uspjeh

Iako je svaka pilotna akcija STAY! bila prilagođena specifičnom okruženju, kod svih partnera uočljivo je nekoliko ključnih čimbenika uspjeha. Ovi poticajni uvjeti pomogli su transformirati dobre ideje u značajne rezultate - i bit će ključni za svaku organizaciju koja želi replicirati ili skalirati slične pristupe.

Suradnja više dionika

Suradnja kroz različite razine – mladi, treneri, osoblje, roditelji, škole i organizacije u zajednici – bila je stalan pokretač. Partneri koji su aktivno uključivali druge u zajedničko osmišljavanje i provedbu pilot-akcija imali su snažniju podršku i održivije rezultate. Gdje je to bilo moguće, partnerstva sa školama, općinama i roditeljskim skupinama proširila su doseg i relevantnost.

Kontinuirano prikupljanje povratnih informacija i prilagodba

Umjesto osmišljavanja savršenih akcija od samog početka, partneri koji su usvojili način razmišljanja „uči usput“ – koristeći povratne informacije mladih i prilagodbe u stvarnom vremenu – bili su uspješniji. Lokalne radne skupine, neformalni intervjui i sastanci pomogli su prilagoditi intervencije promjenjivim potrebama, držeći mlade u središtu procesa.

Prava uključenost mladih, ne samo sudjelovanje

Najutjecajniji pilot projekti bili su oni u koje mladi ljudi nisu bili samo pozvani da sudjeluju, već im je povjerena odgovornost. Bilo da se radilo o upravljanju računom na društvenim mrežama, treniranju mlađeg igrača ili oblikovanju rasporeda, ovaj osjećaj vlasništva doveo je do dubljeg angažmana i ponosa zbog uključenosti.

Fleksibilnost u ulogama i očekivanjima

Kruta očekivanja često dovode do odustajanja. Partneri projekta STAY! uspjeli su kada su ponudili više ulaznih točaka i omogućili mladima da prelaze između uloga kako se mijenjaju njihovi interesi, energija ili akademsko opterećenje. Ova fleksibilnost pokazala je poštovanje prema stvarnosti mladih i potaknula dugoročni angažman.

Kultura uključenosti i brige

Ono što je mnoge sudionike držalo angažiranim nije bio samo program - bila je to atmosfera. Kada su klubovi i partneri njegovali kulturu koja je davala prioritet zabavi, emocionalnoj sigurnosti, povezanosti s vršnjacima i podršci (posebno za djevojčice), zadržavanje sudionika se poboljšalo. Inkluzivni jezik, vidljivi uzori i odgovorno mentorstvo odigrali su svoju ulogu.

Ovi faktori uspjeha ne ovise o velikim proračunima. Oni su društveni i strukturni pokretači koje svaka sportska organizacija može početi primjenjivati - počevši od slušanja, povjerenja i otvaranja novih načina za mlade da ostanu uključeni.

7. Zaključak i perspektiva

Projekt STAY! pokazao je da odustajanje od sporta nije neizbježno. Kroz pet različitih partnera, desetke pilot-akcija i stotine mladih ljudi, jedna je poruka jasno došla do izražaja: kada se mlade ljude sluša, podržava i nude im se fleksibilni načini da ostanu uključeni, oni to i čine. Bilo kroz volontiranje, mentorstvo, rekreativnu igru ili digitalne uloge, sport može ostati značajan dio života mladih - ako smo spremni preispitati kako sudjelovanje izgleda.

Nekoliko uvida pokazalo se primjenjivim u svim kontekstima:

- Mladi napreduju kada imaju odgovornost, a ne samo sudjelovanje.
- Uključivanje znači više od pristupa; znači stvaranje uloga koje odražavaju stvarnost mladih ljudi.
- Snažna koordinacija između trenera, obitelji, škola i zajednica umnožava utjecaj.
- Akcije malog opsega, kada su dobro podržane, mogu dovesti do velikih kulturnih promjena unutar organizacija.

Dok gledamo unaprijed, pristup STAY! nudi praktičan model s niskim preprekama za sportske organizacije svih veličina. Ali promjena se ne može prepustiti samo lokalnim akterima. Zato predlažemo:

- Klubovi i lokalne organizacije trebaju usvojiti i prilagoditi ove metode.
- Lokalne i nacionalne vlasti trebaju integrirati zadržavanje mladih kao prioritet u politike sporta.
- Dionici na razini EU-a trebaju promicati i financirati dugoročne napore koji nagrađuju uključiva sportska okruženja usmjerena na mlade.

Vizija je jednostavna, ali smjela: da svaka mlada osoba u Europi koja želi ostati uključena u sport pronađe mjesto - ne samo za igru, već i za pripadanje, doprinos i rast. STAY! nije kraj ovog putovanja - to je model za ono što slijedi.

8. Prilozi

Prilog 1: Sažetak smjernica

Sažetak smjernica pruža sažeti pregled nalaza i preporuka projekta STAY! za sprječavanje odustajanja mladih od sporta. Cilj im je utjecati na donositelje politika, sportske organizacije i dionike isticanjem ključnih strategija i pružanjem praktičnih uvida za poboljšanje zadržavanja mladih. Ovaj sažetak je alat za zagovaranje promjena u politici i poticanje usvajanja metodologije STAY! širom Europe.

Prilozi za repliciranje pilot-akcija

Kako bi se podržalo repliciranje pilot-akcija STAY! u drugim klubovima i organizacijama, kreirani su sljedeći predlošci. Oni nude strukturirani pristup za projektiranje, implementaciju i evaluaciju aktivnosti za sprječavanje odustajanja mladih od sporta, osiguravajući dosljednost i učinkovitost.

Prilog 2: Predložak za planiranje pilot-akcija

Ovaj predložak pomaže vam u dizajniranju pilot-akcije za sprječavanje odustajanja mladih od sporta. Uključuje odjeljke za definiranje ciljeva, ciljnih skupina, aktivnosti, resursa i metoda evaluacije.

Prilog 3: Predložak za opis mentorove uloge

Ovaj predložak navodi očekivanja od mentora koji podržavaju mlade u pilot-akcijama STAY!, osiguravajući učinkovito vođenje i pozitivan angažman.

Prilog 4: Predložak za opis uloge mladih volontera

Ovaj predložak definira uloge mladih volontera u aktivnostima za sprječavanje odustajanja od sporta, pomažući im da razumiju svoje odgovornosti i doprinose.

Prilog 5: Predložak za praćenje i povratne informacije u pilot-akcijama

Ovaj predložak koristi se za praćenje napretka i prikupljanje povratnih informacija od mladih i mentora, podržavajući kontinuirana poboljšanja i osiguranje uspjeha pilot-akcija.

Keeping Young People in Sport: Lessons from the STAY! Project

Policy Brief | 5-2025

The Challenge

Across Europe, too many teenagers—especially girls—are leaving sport. Academic pressure, rigid expectations, and a lack of alternative roles mean that once young people stop competing, they often leave altogether.

This dropout not only affects individual well-being—it weakens local sport ecosystems, reduces diversity in leadership, and contributes to long-term physical inactivity.

30–50% of young people drop out of organised sport during adolescence	Up to 60% of girls aged 15–18 stop participating in club sport activities	40% of youth cite academic pressure as a main reason for dropping out
---	---	---

> 70% of youth who stop competing do not stay involved in sport clubs	> 25% of European adolescents are physically inactive, risking long-term health issues
--	---

The STAY! Solution

STAY! is an Erasmus+ project (2023–2025) that tested new ways to retain young people in sport—especially those who no longer see themselves in high-performance pathways. It focused on volunteering, youth leadership, flexible engagement, and non-competitive roles.

What Worked

STAY! pilot actions were diverse but shared key enablers:

- Youth-centred roles: Assistant coaching, jury table work, social media management
- Recreational pathways: For girls stepping back from competition but wanting to stay active
- Tutoring and school-life balance: Including parent- or peer-led academic support
- Flexible expectations: Allowing youth to change roles instead of quitting

Key Insights

- Small, low-cost changes (e.g. recognition, flexibility) made a big impact on retention.
- Youth want to contribute—not just train. Responsibility increases engagement.
- Dropout prevention works best when families, schools, and sport staff coordinate.
- Listening and adapting are not optional—they are essential.

Recommendations for Policymakers

1. Recognise dropout prevention as a strategic priority in national and EU sport policies.
2. Fund local actions focused on inclusion, volunteering, and recreational engagement—not just competition.
3. Promote tools like the STAY! e-learning platform for coaches and staff training.
4. Include youth retention indicators in sport development frameworks.
5. Celebrate innovation through awards and integration into coach education.

Our Vision

A Europe where every young person has a place in sport—whether as an athlete, a volunteer, a mentor, or a creator.

The STAY! approach is scalable, inclusive, and ready to be adopted. What's needed now is action.

STAY! Decreasing teenage dropout in sport | 12-2022 – 5-2025 | Ref. N: 101091037 | Contact: [insert your email / partner info]
For access to the full report, tools, and e-learning platform | stay.multisportclubs.eu | studia.multisportclubs.eu/classes/stay/

Pilot Action Planning Template

Use this template to design a pilot action that addresses youth dropout in your club or organisation.

1. Dropout Challenge to Address

Briefly describe the issue or barrier you are targeting (e.g. 'Girls aged 13–16 dropping out after competition season').

2. Target Group

Who is this pilot for? Include age range, gender focus, sport section, or specific background (e.g. 'Boys 14–18 in water polo who are stepping away from competition').

3. Pilot Activity Description

What will participants do? (e.g. 'Serve as assistant coaches for junior teams, help manage club social media, organise an event').

4. Mentoring and Supervision

Who will supervise or mentor the youth involved? (e.g. 'Senior coach, media coordinator, referee').

5. Tools and Resources Needed

What materials, space, training, or equipment are required? (e.g. 'Score sheets, Canva, phones, gym space').

6. Timeline

When will this pilot start and end? (e.g. 'January – March 2025, weekly sessions').

7. Indicators of Success

How will you track engagement or impact? (e.g. 'Attendance, feedback from youth and mentors, continued involvement').

8. Notes or Adaptation Ideas

Optional space for extra thoughts, flexibility plans, or things to try if the first idea doesn't work.

Co-funded by
the European Union

Mentor Role Description Template

This template outlines expectations and guidance for mentors supporting youth involved in STAY! pilot actions.

1. Mentor Role Title

Example: Assistant Coach Mentor, Event Supervisor, Media Guide

2. Purpose of the Role

What is the mentor helping the young person achieve? (e.g. skill development, confidence, team integration)

3. Key Responsibilities

List 3–5 key tasks (e.g. supervise weekly sessions, give regular feedback, answer questions, support planning)

4. Time Commitment

How often will the mentor meet with the youth? For how long? (e.g. 1 hour/week from Jan–Apr 2025)

5. Required Skills or Experience

What should the mentor know or be good at? (e.g. coaching basics, communication, leadership)

Co-funded by
the European Union

Youth Volunteer Role Description Template

Use this template to define roles for youth volunteers participating in your dropout prevention pilot activities.

1. Role Title

Example: Assistant Coach, Social Media Contributor, Event Volunteer

2. Purpose of the Role

What is this role designed to accomplish for the club and for the volunteer?

3. Main Tasks

List 3–5 specific responsibilities (e.g. support training sessions, create content, help with event setup).

4. Time Commitment

How often and for how long is the role active? (e.g. twice a week for 3 months)

5. Skills Gained

What will the volunteer learn or develop? (e.g. teamwork, communication, leadership)

6. Supervision and Support

Who will guide or supervise the volunteer? (name/role of staff or mentor)

7. Expectations and Code of Conduct

Any basic rules or values to follow (e.g. respect, punctuality, teamwork)

8. Recognition and Follow-Up

How will the volunteer's contribution be acknowledged? (e.g. certificate, feedback, public thank-you)

Co-funded by
the European Union

Monitoring & Feedback Template for Pilot Actions

Use this template to track the progress of your pilot activity, gather feedback from youth and mentors, and support continuous improvement.

1. Pilot Activity Title

Name of the pilot action (e.g. Assistant Coach Programme, Event Volunteer Team).

2. Pilot Duration

Start and end dates of the pilot.

3. Number and Profile of Participants

Total number of youth involved. Include age range, gender, sport section.

4. Attendance / Participation Tracking

How regularly did participants attend or engage? (Use a checklist, table or logbook.)

5. Mentor Observations

What went well? What challenges emerged? Any standout moments or feedback?

Co-funded by
the European Union

6. Youth Feedback

What did the participants say about the experience? Collect written quotes or summary of group discussions.

7. Challenges Encountered

What barriers came up (e.g. scheduling, motivation, communication)? How were they addressed?

8. Suggestions for Improvement

What would you change or do differently next time?

Co-funded by
the European Union

STAY!

*Decreasing teenage
dropout in sport*

SAZNAJTE VIŠE

stay.multisportclubs.eu

MultisportEU

@multisporteu

Co-funded by
the European Union